

NAKED LUNCH

DAVID CRONENBERG,
BERLIN,
16. FEBRUAR 1992

*Kako je prišlo do realizacije filma **The Naked Lunch**?*

Že nekaj časa je bil to eden mojih sanjskih projektov. Kot mnogi drugi sem bil tudi sam vedno prepričan, da se iz te knjige ne da narediti filma. Cetudi nisem imel pojma, kako Burroughsovo literarno briljanco preliti v gibljive podobe, se mi je *The Naked Lunch* ves čas motal po glavi. Šele ko sem leta 1984 srečal Jeremyja Thomasa, ki je produciral *The Hit* Stephena Frearsa, so nastali prvi oprijemljivi načrti. Vedel je namreč, da si želim narediti film po tem romanu, in vzpodbudil me je, da sem se podal v to.

Ali je Burroughs sodeloval tudi pri razvoju scenarija?

Od samega začetka je dal jasno vedeti, da ga sodelovanje pri scenariju ne zanima. Razumel je, kaj hočem narediti, zanimalo ga je edino, kaj mi bo uspelo izvléči iz romana. Nikoli nisva govorila o scenariju ali o posameznih prizorih. Če sva se srečala, sva se pogovarjala o seksualnosti, posmrtnem življenju ali književnosti, nikoli pa o mojem filmu. Romanu sem dodal nekaj elementov, saj se mi je to zdelo nujno za bolj plastično upodobitev glavnega lika. Moral sem, denimo, dodati umor žene, saj je njegov vpliv na zgodbo ogromen: Burroughs mi je nekoč zaupal, da bi verjetno nikoli ne postal pisec, če bi se to v resnici ne zgodilo.

Oboževalci knjige bodo verjetno razočarani nad vašo filmsko verzijo. Vaš film se namreč usmerja predvsem na halucinacije in na labirint, v katerega skuša glavni junak William Lee pobegniti pred resnico. Kakšen je vaš komentar?

O knjigi se filma ne da narediti. Film in književnost imata pač različno perspektivo. Knjige imajo svoje bralce, film ima drugačno občinstvo. Film mora živeti svoje lastno življenje. S filmom *The Naked Lunch* sem hotel ponuditi svojevrstno meditacijo v zvezi z Williamom Burroughsom. Film je fuzija moje umetnosti in umetnosti Williama Burroughsa. Avtorju je bil film zelo všeč. Zaljubljen se je v govoreče pisalne stroje-insekte. Sprejel ga je in razumel. Burroughs je zadnji, ki bi hotel karkoli cenzurirati. Ko sem pričel z delom, nisem imel pojma, v katero smer se bo razvijal scenarij. Moram priznati, da mi določene teme, kot je, recimo, homoseksualnost, niso ravno blizu. Toda svetoval mi je, naj o tem preveč ne razmišljam. Vem, da bom razočaral nekatere, ki so knjigo brali, vendar zelo rad kvarim pričakovanja ljudi.

Vaš naslednji projekt bo filmska adaptacija uspešne igre Gospod Butterfly. Bo tudi to Cronenbergova interpretacija igre?

Že zdaj sem prepričan, da bom razočaral ljudi, ki jim je igra všeč. Scenarij, ki sem ga napisal skupaj z avtorjem izvirnika, je v mnogočem drugačen. Ljudje jo imajo za politično igro. Moj film bo vse prej kot političen.

Droga in spolnost sta temi, ki se vlečeta skozi ves Burroughsov opus. Videti je, da so vas bolj zanimale druge teme, predvsem groza?

Nisem imel namena narediti filma o drogi ali homoseksualnosti. Zame so bile droga prav Burroughsove besede. Najbolj me je zanimal lik Williama Leeja: detektiv svojega lastnega življenja, opazovalec in komentator. Umori svojo ženo.

S pomočjo svojih bizarnih nagnjenj ustvari nekakšno dimno zaveso, ki naj mu pomaga pobegniti pred tem, kar se je zgodilo. Spusti se v labirint zato, da se mu ne bi bilo treba soočiti z resnico - toda pred realnostjo ne more pobegniti.

Neumno je ta film označiti za grozljivko. Specialni efekti v tem filmu ne funkcionirajo kot zastrašujoči. Stvari so veliko bolj podobni likom s svojo lastno osebnostjo. Edini resnični specialni efekt v tem filmu je dialog.

CIS BIERINCKX

DAVID CRONENBERG IN WILLIAM BURROUGHS

